

Warszawa, dnia 2. 01. 2003 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

RPO-363219-IX-909/01/WK

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Pan
Jerzy Szmajdziński
Minister Obrony Narodowej

498484

1. 28. 01. 03 r.
[Signature]

[Handwritten signature: Szwarcowy Antoni Kłiszkiewicz]

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwracają się emerytowani żołnierze, którzy podnoszą sprawę nierównego ich statusu prawnego w porównaniu z funkcjonariuszami mundurowymi w kwestii podwyższenia emerytury o 15% postawy jej wymiaru, których inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą.

Jak bowiem wynika z ustaw: z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 1994 r. Nr 10, poz. 36 z późn. zm.) oraz z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, ABW oraz AW, SG, BOR, PSP i SW oraz ich rodzin (Dz.U. Nr 53, poz. 214 z późn. zm.), posiadają one identyczny w treści przepis art. 15 ust. 4 który określa, że emeryturę podwyższa się o 15% podstawy wymiaru emerytowi, którego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą. Rozbieżność stosowania tego przepisu zawarta jest w brzmieniu art. 18 ust. 1 emerytalnej ustawy policyjnej który stanowi, że kwota emerytury bez uwzględnienia dodatków pielęgnacyjnego, dla sierot zupełnych, kombatanckiego i za tajne nauczanie nie może przekraczać 75% podstawy wymiaru emerytury. W przypadku zmiany emerytury, o którym mowa w art. 15 ust. 4, kwota emerytury nie może przekraczać 80% podstawy wymiaru emerytury. Identyczna jest treść art. 18 ust. 1 żołnierskiej ustawy emerytalnej w zakresie zdania pierwszego tego przepisu z tym, że w odniesieniu do żołnierzy brak jest regulacji prawnych dotyczących zapisu o możliwości podwyższenia górnej granicy podstawy wymiaru emerytury do 80% ze względu na 15% jej podwyższenia w wyniku inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą. Wobec takiej regulacji prawnej byli funkcjonariusze mundurowi, w przypadku zwiększenia wysokości

ANALIZY

emerytury o inwalidztwo pozostające w związku ze służbą mogą uzyskiwać świadczenie w wysokości większej o 5% podstawy wymiaru emerytury w porównaniu z byłymi żołnierzami zawodowymi, dla których kwotą graniczną jest 75%.

Zdaniem wnioskodawców, powyższa sytuacja jest niezgodna z zasadą sprawiedliwości społecznej oraz zasadą równości i zakazem dyskryminacji określonymi odpowiednio w art. 2 i 32 Konstytucji RP. Z utrwalonego już orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego zasady równości wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną (relewantną) powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących. Oceniając regulację prawną z punktu widzenia zasady równości sprawdza się, czy można wskazać wspólną cechę istotną uzasadniającą równe traktowanie podmiotów prawa, biorąc pod uwagę treść i cel danej regulacji prawnej. Zasada równości zakłada jednocześnie różne traktowanie podmiotów różnych, tj. podmiotów, które nie posiadają wspólnej cechy istotnej. Równość wobec prawa zakłada zasadność wyboru takiego, a nie innego kryterium różnicowania (orzeczenia z 12 grudnia 1994 r., K.3/94, OTK 1994 cz.II, s. 141-142 i z 3 września 1996 r., K. 10/96, OTK ZU Nr 4/1996, s.281 oraz z 16 grudnia 1996 r., U. 1/96, OTK ZU, Nr 6/1996).

Niewątpliwie charakter wykonywanej służby żołnierzy zawodowych jest inny od funkcjonariuszy mundurowych. Jednakże w zakresie posiadania odpowiedniej sprawności fizycznej i wykonywania zadań, istnieje daleko posunięte podobieństwo w jej pełnieniu, które często kończy się kontuzjami, uszczerbkiem na zdrowiu i chorobami uzasadniającymi zrównanie tych grup w regulacjach prawnych dotyczących inwalidztwa pozostającego w związku z pełnioną służbą. W samym tylko wojsku istnieje wielość formacji, których stopień nabycia inwalidztwa jest dużo większy niż służb mundurowych. Dla przykładu są to takie oddziały specjalnego przeznaczenia jak wojska powietrzno-desantowe, komandosi i odrębna jednostka GROM. Zaznaczyć należy, iż obecnie nie uczestniczą oni tylko przy wykonywaniu zadań na terenie naszego kraju, lecz także w różnego rodzaju misjach pokojowych, gdzie poza działaniami typowo ochronnymi prowadzą również rozminowywanie terenów, oddzielają zwaśnione strony oraz wykonują bardzo niebezpieczne i skomplikowane zadania specjalne. Z tych też powodów, zadania jakie wykonują w zakresie nie tylko obronności naszego terytorium należy uznać za relewantne w stosunku do funkcjonariuszy służb mundurowych i uzasadniające zrównanie ich w prawach przy podwyższaniu emerytury ze względu na stopień inwalidztwa pozostający w związku ze służbą.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. – Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), uprzejmie proszę Pana Ministra o uwzględnienie przedstawionych przeze mnie uwag i rozważenie możliwości wprowadzenia stosownych zmian do wyżej powoływanej ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o zajęтым przez Pana Ministra stanowisku.

Z wyrazami szacunku
Andrzej Ruciński